

Robinzoni.

(Igrica v treh dejanjih. — Spisal Svečan.)

III. prizor.

Veharjeva mati in Mirko.

Mati. Ali sta se — kje pa je Ivan?

Mirko. K mlinarjevim je šel.

Mati. Takó? . . . Kdaj? Kod?

Mirko. Skozi okno, ravnokar. Po Franceta in Lojzeta je šel, da bi se skupaj učili.

Mati. Lepó je to! In ne, da bi me kaj vprašal. Vidva se nečeta poboljšati. Koliko sta se doslej naučila? Ali že znaš naštevanko?

Mirko. Znam.

Mati. No, koliko je štirikrat sedem?

Mirko. Štirikrat sedem je dva in ští —, dva in trideset.

Mati. Ni res! Dobro premisli! Torej, koliko je štirikrat sedem?

Mirko. Štirikrat sedem je dva in trideset.

Mati. Oj, ti lenuh! Takó si se torej učil! Osem in dvajset je! . . . Ponovi! . . . No, koliko je?

Mirko. Dva in trideset.

Mati. Le čakaj! Ti si nalašč rekel! . . . Prašam te, otrok, na kaj pa ti prav za prav misliš? A? Na kaj misliš?

Mirko. Na cukreno hišico . . . (*zmešan.*) Oh, ne, . . . samo zdelo se mi je . . . osem in dvajset je.

Mati. Ali, moj Bog, se ti li blede? Kaj pa sta počela z Ivanom? Ali se nista nič učila? — Naštevanko torej ne znaš. Kje imaš krščanski nauk? Daj ga sem . . . Kaj se pravi krščansko-katoliško verovati?

Mirko. Krščansko-katoliško verovati se pravi: vse verjeti . . . vse verjeti . . . (*Obmolči.*)

Mati. Saj še ni konec! Ali ničesar več ne veš?

Mirko. Ničesar več!

Mati. Kam pa gledaš skozi okno? Saj me niti ne poslušáš ne! . . . Kaj se pravi krščansko-katoliško verovati? Govôri!

Mirko. Dva in trideset.

Mati. Mirko! . . . Ali kaj blebečeš?

Mirko. Oh . . . pozabil sem . . . Osem in dvajset je.

Mati. Ali jaz te vprašam, kaj se pravi krščansko-katoliško verovati?

Mirko. Krščansko-katoliško verovati se pravi: vse verjeti, kar je Bog . . . kar je Bog . . .

Mati. Mirko, to mi je preveč . . . Hotela sem vama prinesiti málico, takó pa ne dobila ničesar; ne ti, lenuh, ne óni, ki mi uide tebi nič, meni nič . . . Ravno prav, da je tukaj.

IV. prizor.

Mati, Mirko. — **Ivan, France, Lojze** (*pridejo skozi vrata.*)

Mati. (*Ivanu.*) Kod pa si hodil? Kdo ti je ukazal skakati skozi okno?

Ivan. Mati, nihar ne bodíte hudi . . . Samá se takó težkó učiva, pa sem šel po Franceta in Lojzeta —

France. Da bi se skupaj učili.

Mati. A povej mi, Ivan, kaj sta počela z Mirkom ves čas, da se ni prav nič naučil?

Ivan. Učila sva se.

Mirko. Ves čas.

Mati (*Mirku.*) Takó! Saj sem videla, koliko znaš. (*Ivanu.*) Kaj si se ti navadil? Povej po pravici.

Ivan. Navadil sem se . . . kaj je pridevnik.

Mati. In dve uri si se to učil? Pa morda še sedaj ne znaš. No, kaj je pridevnik? . . . Pokaži, kje imaš knjigo?

Ivan (*išče po sobi.*) Ne vem, kam je prešla. Mirko, ali si jo ti kam dejal?

Mirko. Jaz že nikamor ne.

Mati. To kaže, koliko si se učil; niti ne veš, kje imaš knjigo. (*Vzame z mize neko knjigo.*) Kaj pa je to? Ali ni to slovnica? (*Odprè knjigo.*) Nò, zdaj mi povej, kaj je pridevnik?

Ivan. Pridevnik imenuje osebe in reči . . .

France. Ohó, Ivan, to je samostalnik.

Mati (*Ivanu*) In ti še praviš, da si se učil? Povejta mi vendar obádvá, zakaj sem pa vaju zaprla v sobo? (*Mirko in Ivan molčita.*) Nečeta odgovoriti? Mirko, povej, zakaj sem te zaprla?

Mirko (*jokaje.*) Da bi spisal kazen . . . naštevanko.

Mati. Na to bi bila skoro pozabila. Ali si spisal kazen? Kje jo imaš?

Mirko. Samó še od dveh naprej jo moram spisati.

Mati. »Samó« praviš? In spisati imaš še skoro vse . . . Čuj me, Mirko, in ti, Ivan, tudi poslušaj! . . . V šoli nista znala ničesar, kakor so se pritožili gospod učitelj, in da bi se kaj naučila, sem vaju zaklenila v sobo; vidva sta se igrala. Za kazen ostaneta zdaj tukaj, in dokler ne znata čisto vsega, ne ganeta se mi nikamor. Ali sta razumela?

Ivan. Toda, France in Lojze ostaneta pri naju?

Mati. Naj le ostaneta. A France, saj si že velik in pameten; gledi, da se bote pridno učili! . . . Kaj pa nosiš tukaj v culi?

France. Kruha.

Mati (*Lojzetu.*) In ti tudi? . . . Joj, kaj pa vama bo toliko kruha . . . Kje pa imata knjige?

France in Lojze (*se molčé spogledata.*)

Ivan. Oh, mati, saj imava knjige midva z Mirkom.

Mati. No, dobro torej. Le pridni bodite; kadar bote znali, se pa pojdete igrat. (*Odide.*)

V. prizor.

Prejšnji (*brez matere.*)

Ivan (*tiho.*) Pst! Nekaj časa se le kar učimo . . . Ti, Mirko, računaj, kolikor moreš na glas . . . Jaz vzamem slovnico, ti, France, pa krščanski nauk.

Lojze. Kaj pa jaz?

Ivan. Karkoli . . . nò, pa še ti računi. Torej začnimo.

(*Vsi najedenkrat, zeló glasno in počasi:*)

Mirko. En—krat tri je tri; dva—krat tri je šest . . .

Lojze. En—krat dve je dve; dva—krat dve je štiri . . .

Ivan. Pridevnik je tista beseda, ki nam naznanja, kakšna je oseba ali . . .

France. Zakaj je Bog človeka ustvaril? Bog je človeka ustvaril . . .

Mirko. Tri—krat tri je de—vet . . . Ivan, kedaj pa odrinemo?

Ivan. — — ali reč, ali čegava je . . . Mólči vendar: če bi mati slišali!

Lojze. Kod pa prav za prav pojdemo? Jaz še zdaj ne vem natanko.

Ivan (*gre tiho proti vratom in dene prst na usta.*) *Vsi molčé.*

France (*čez nekaj časa.*) Ali so mati v veži?

Ivan (*odprè nalahko vrata in pogleda ven; potem zaprè glasneje in poskoči po sobi.*) Aló, fantje! Zdaj pa kar na noge.

France. Ali gremo naravnost skozi vrata?

Ivan. Ne bilo bi dobro. Mati so morda pred hišo — in kaj bi bilo potèm?

Mirko (*nezadovoljen.*) Okno je pa takó visoko.

Lojze (*malodušno.*) Jaz si že ne upam skozenj.

Ivan. Pa ostanita domá in se učita, če nočeta, da bi na otoku ribe lovila.

France. I, saj ni takó visoko . . . Pa skočiva najprej midva z Ivanom, in potem vaju doli primeva za noge.

Lojze. Kam pa potèm?

Ivan. Zad za hišo, potlej ob meji, da nas kdo ne sreča, in čez Koširjev laz naravnost v gozd.

Mirko. Če so pa Koširjevi v lazú?

Ivan (*nejevoljno.*) Pa naj bodo! Saj nas ne bo nihče izpraševal, kam.

France (*zleze na okno.*) Torej, zdaj naprej, jaz skočim prvi . . . Vi pa hitro za mano. (*Skoči skozi okno.*)

Ivan (*na oknu Francetu, ki je zunaj.*) Ali kdo gre?

France (*zunaj.*) Nihče; le skóči!

(*Ivan skoči; Lojze in Mirko sta pristavila stola ob zid in se splazita na okno.*)

Zástor pade.

(Dalje prihodnjíč).

LISTJE IN CVETJE.

Iz mojega spisovnika.

(Priobčil Ant. Maier.)

1. Pravljica o začetku Blejskega jezera.

Pred davnim časom se je prostirala tam, kjer je zdaj Blejsko jezero, lepa raván. Sredi ravni je stal hribček, na katerem je bila podoba Matere Božje. Tu so se pasle mnogobrojne črede ovac. Pastirji pa so bili zlobni in so pustili, da so ovce lizale sveto podobo. Bog jih je zato kaznoval in pokril vso raván z vodo, le hribec s podobo svete Gospé je kipél iz nastalega jezera. Da bi tamošnji prebivalci potolažili jezo Božjo, sezidali so na otoku cerkvico Materi Božji na čast.

Logograf.

(Priobčil Cid Em Nafr.)

Z „b“ prepotrebna sem poljska priprava;
S „h“ dobro tekem, a le če sem zdrava;
Z „v“ pa sem ptica, zdaj črna, zdaj siva,
Včasih koristna, še večkrat škodljiva.
Ako omenjene črke odrežeš,
Čutiš skelečo me, kadar se vrežeš;

Če pa še jedno mi črko odpraviš,
Žensko s častitim imenom pozdraviš.
Zadnji dve črki bi še porabili,
Ako se bližamo komu z darili.

(Odgonetka v prihodnjem listu.)

Uganka.

(Priobčil Smiljan Smiljanič.)

Dnji vrsto, več kot sto,
Besédica ti znači;
Naglás ji predrugáči,
In kaj sedaj
Pové ti naj?
Nič drugega, kot — to!

(Odgonetka uganke v prihodnjem listu.)

Kdo vé:

13. V čem se loči natolcevanje od krive sodbe?
14. Zakaj krompir ogrebljejo, ko nekoliko zraste?
15. Kaj je „anagram“?